

HRVATSKA U EUROPSKOJ UNIJI

Željko Brčić, Vinkovci

Rešavajući zadatke postavljene u članku „Europska unija u brojkama”, u prošlom ste broju Matke upoznali tu zajednicu europskih država. U međuvremenu je Republika Hrvatska postala 28. članica Europske unije, pa ćemo u ovom tekstu promotriti što se u EU promijenilo ulaskom naše lijepe domovine. Koliko smo veliki ili mali u odnosu na ostale članice? U čemu smo bolji, a u čemu lošiji? Usporedimo se, dakle, s drugima i usput – učimo matematiku!

Europsku uniju osnovalo je šest zemalja, a u kasnijim proširenjima u pravilu je primano po nekoliko zemalja odjednom. Jedine iznimke od toga pravila bila su samostalna primanja Grčke i Hrvatske. Umnožak znamenaka broja godina koje su protekle između učlanjenja tih dviju država u EU iznosi 6, a zbroj 5. Koje je godine u Europsku uniju primljena Grčka, ako se zna da je to bilo neparne godine?

Površina Republike Hrvatske iznosi 56 542 km², što je gotovo 10 puta manje od površine Francuske, najveće države u Europskoj uniji. Omjer broja država EU koje su površinom veće od Hrvatske i onih koje su manje od naše zemlje iznosi 2 : 1. Koje mjesto Hrvatska zauzima na ljestvici europskih država prema njihovoj veličini, tj. prema površini?

Dvije europske zemlje, Švedska i Luksemburg, imaju zanimljiv međusobni odnos. Švedska je, naime, u kvadratni kilometar točno 174 puta veća od Luksemburga. Izračunajte površinu Luksemburga, nakon Malte najmanje europske članice, ako Švedskoj nedostaje 2372 km² da bi bila točno 8 puta veća od Hrvatske.

Inače, ukupna površina svih 27 članica Europske unije prije priključenja Hrvatske bila je 4 325 675 km². Odredite za koliko se postotaka povećala površina EU nakon što joj se priključila Lijepa Naša.

Na ljestvici članica EU, formiranoj prema broju njihovih stanovnika, Hrvatska se nalazi na 20. mjestu, između Finske i Irske. Finska ima 929 623 stanovnika više od Hrvatske, a Hrvatska 315 331 više od Irske. Odredite koliko je stanovnika imala Hrvatska prema popisu iz 2011. godine, ako Finska i Irsko zajedno imaju 9 184 070 stanovnika?

Omjer broja stanovnika neke zemlje i površine na kojoj oni žive zove-
mo *gustoća naseljenosti*. Prema tom kriteriju najgušće naseljena zemlja u EU
je sićušna Malta, a najrjeđe naseljena je Finska. Hrvatska je opet negdje pri
dnu, na 21. mjestu. Na jednom kvadratnom kilometru u prosjeku živi 75,78
Hrvat. Izračunajte koliko bi kvadratnih metara zemlje dobio svaki stanovnik
Hrvatske kada bi se površina naše zemlje pravilno raspodijelila na sve njezine
stanovnike.

U većini članica Europske unije kao sredstvo plaćanja kori-
ste se euri, ali će se u Hrvatskoj još neko vrijeme zadržati kuna.
U Europi su u opticaju novčanice od 5, 10, 20, 50, 100, 200 i 500 €,
a u Hrvatskoj novčanice od 5, 10, 20, 50, 100, 200, 500 i 1000 kn.
Uz pretpostavku da je na snazi tečaj $1 \text{ €} = 7.50 \text{ kn}$, izračunajte
koliku vrijednost u eurima imaju sve kunske novčanice zajedno
(od svake vrste po jedna). Također izračunajte koliko u kunama
zajedno vrijede sve postojeće novčanice u eurima.

I prije nego je formalno postala članica Europske unije, Hrvatska je iza-
brala svojih 12 predstavnika u Europskom parlamentu. Izbori su održani
14. travnja ove godine. Odredite ukupan broj europarlamentaraca ako se zna
da se radi o troznamenkastom broju čiji je zbroj znamenaka 19, umnožak 252,
a njegova najveća znamenka nalazi se na mjestu stotica.

Bogatstvo stanovnika neke zemlje mjeri se bruto društvenim proizvodom
(BDP) koji predstavlja ukupnu vrijednost svih dobara i usluga unutar drža-
ve tijekom jedne godine. Gledajući apsolutne iznose najbogatija država EU je
Njemačka, a najsiromašnija Malta. Hrvatska je tu ponovno na 21. mjestu. No,
mnogo bolji pokazatelj bogatstva/siromaštva je iznos BDP-a po glavi stanov-
nika. Na žalost, na toj je ljestvici Hrvatska još niže, na 25. mjestu. Iza nas samo
su Latvija, Bugarska i Rumunjska.

Prosječni BDP po glavi stanovnika za svih 28 članica Europske unije izno-
si 34 500 dolara. Svaki stanovnik Hrvatske, pak, u prosjeku raspolaže s 18 400
dolara. Koliki je to postotak u odnosu na europski prosjek? Koliki bi trebao biti
BDP-a po glavi stanovnika u Hrvatskoj da bi ona, primjerice, dostigla standard
Slovenije koja ima 84 % europskog prosjeka?

I to bi bilo sve. Saznali ste neke činjenice o Hrvatskoj koje možda niste
znali, a upoznali ste i neke države Europske unije (u kojoj smo odnedavno i
mi). Ako riješite sve postavljene zadatke, to će značiti da ste dobar matemati-
čar. Možda vaše znanje pomogne da se jednog dana Hrvatska počne uspinjati
na ljestvici najbogatijih europskih zemalja.

